

Redacția
Str. Prundului Nr. 15

Administrația
Str. Prundului Nr. 4.

GLASUL ARDEALULUI

Abonamentul
până la sfârșitul acestui an
5 coroane.
Exemplarul 20 filieri.

Apare zilnic sub conducerea unui comitet de redacție.

Organul Statului național român din Țara Bârssei

Socialiștii români.

De când s'a început procesul de lichvidare al monarhiei austro-ungare, au defilat pe aînaintea noastră tot felul de arme politice, cu cari foștii patrioți încearcă să-și salveze situația desperată. Toate mijloacele de luptă alui Ieszonszki, Bánffy și Tisza și a altor mărimi de mult petrificate, au fost scoase din sertarele muzeelor de anticități și mobilizate împotriva noastră.

Toate au dat greș, dar Dior nu se lasă bătută. Le mobilizează din nou, dar dacă a doua sau a treia-oră vor produce efectul dorit.

Dupăce și-au tocit toate armele ponegrăii și calomniei fără a putea înregistra nici cea mai mică umbră de succes, guvernul și presa maghiară încearcă din nou să producă între noi sciziune inventând o minciună intrigantă, cu ajutorul căreia speră să ne spargă solidaritatea națională.

Se afirmă anume, că o parte a socialiștilor români n'ar aproba pasul Dior Flueraș și Jumanca, cari au dat întreg concursul lor actului de unire dela Alba-Iulia. Menționata parte a socialiștilor români ar fi de părere, că o alipire la România „boierească” și „oligarhică” ar fi în contradicție cu principiile socialismului.

Nu știm întru cât zvonul de mai sus corăspunde adevărului; nu cunoaștem trecutul politic al *pretinșilor* răzvrătiți; pentru lămurirea situației înținem însă să facem următoarele constatări:

Programul socialismului cinstit, care având în vedere dezvoltarea istorică și legile evoluției, tinde la reformarea și primenirea societății printr'o revoluție lentă, îl îmbrățișează fiecare suflet românesc de

dincoace de Carpați. Ar fi un caz de anomalie politică, că un popor de proletari — năncetori cu brațele ori cu condeiul, e irrelevant, — să nu aibă pe drapelul lor cuvintele: *dreptate socială*. Intre programul partidului național și cel al partidului socialist sunt doar mici deosebiri de nuanță, dar nici decum de principii. O colaborare cu oligarhia putredă de pe teritoriul vochei Români, e nu numai pentru socialiști o imposibilitate morală, ci pentru toți Românilor de dincoace de Carpați.

Am proclamat totuși unirea și am proclamat-o fără condițiune; n'avea înțeles să mai cerem și noi, ceea ce ni-se acorda de bunăvoie: *autonomie*. Și ni-s'a acordat această autonomie pe timpul căi va dura procesul de purificare politică și morală de dincoace. Avem ferma credință, că autonomia va fi de scurtă durată, căci casta privilegiată a boierilor și sistemul favoritismului politic sunt coapte pentru cădere.

De altfel noi ne vom da silința să le precipităm căderea și în munca asta socialiștii români vor vedea la un loc pe toți Români de bine; nu numai cei din Ardeal și Ungaria ci întreaga suflarea românească cinstită va pune umărul să dărâme acest putregaiu.

Resolvirea prin decret, lege a problemei agrare și a reformei electorale sunt semne vădite, că cercurile politice conducătoare din București și-în dat seama de cerințele vremii: pe teritoriul aceluiaș stat nu pot fi două feluri de concepții politice, una democratică și alta oligarhică.

E evident deci pentru fiecare om cu judecată limpede, că unirea departe de-a fi în contradicție cu principiile socialismului, tocmai din contră le ajută înfăptuirea. Pe noi

ne scapă de îmbrățișarea pe-a sionată a unei „republici democratice”, care ne împușcă oamenii cu daliumul, iar trații de dincoace în urma concursului nostru vor scăpa și ei de partidele „istorice și patriotice”, cari administrau pe buzunar averea țării.

Unirea tuturor Românilor e nu numai un ideal al nostru, ci și un postulat al democrației și civilizației.

Intr'un stat poliglot cum a fost monarhia austro-ungară nu putea înflori nici cultura, nici artele, căci întreaga energie a diferitelor elemente constitutive se cheltuia în lupte politice: popoarele asuprite își întrebunțau forța morală și fizică în forma unei tendințe centrifugale, iar asupritorii și consumau toată energia în tendința de-a ne înfrânge. Și mai rămânea atunci energie și vreme suficientă pentru cultivarea științelor și artelor? — Dintre toate statele Europei, fosta monarhie a fost cea mai săracă în oameni de știință și inventatori.

Dnii Flueraș și Jumanca și-au dat bine seama de aceste adevăruri:

De altfel mai erau încă și alte considerații de ordin mai înalt, cari ne impuneau o unire fără rezerve.

Era necesitatea de-a se crea o situație politică limpede pentru congresul de pace.

Dar atunci ce vreau ceilalți socialiști români?

Adevărul nu poate fi decât următorul:

Dacă de fapt sunt socialiștii români cari au altă conduită politică, decât Dnii Flueraș și Jumanca ei numai pretind a fi români, dar în realitate sunt mercenarii Dnilor Jászai și Dr. Rakovskii.

Discursul M. S. Regelui Ferdinand I la ospățul intrării în capitală.

Per aspera ad astra, glăsuiește o veche deviză ce cu drept cuvânt se potrivește cu vremurile din urmă. Au trecut doi ani de când, copleșit de forțe mult superioare, am fost siliți să părăsim capitala țării și o mare și bogată parte a teritoriului nostru la mâinile unui vrăjmaș care a vrut să ne pedepsească pentru că am tras sabia împotriva lui, împinși de un ideal, care nu putea fi înlăpătat decât prin luptă și prin sânge.

Am trăit în aceste răstimp clipe de mare mulțumire sufletească, când vitejii noștri ostași au picot plect un vrăjmaș puternic și trafaș, când pe munții Moldovei și pe malul Siretului au învâțat pe ostiile teutoane, că pe alicu nu se trece. Rămași singuri în urma evenimentelor dela vecinul nostru, am fost siliți și noi să ne supunem pentru un timp unei forțe mai tari și a urmat o epocă de durere, de suferințe și de chinuri sufletesti pentru Mine și pentru poporul Meu. În aceste timpuri am avut o mângâiere din cele mai dulcicioase, care M'a susținut și a oțelit inima și mintea Mea, spre a fi mereu credincios hotărâții ce luasem în August 1916, că nu voi înceta de a mă împotrivi unei situații impuse până ce nu vom câpăta ce era dreptul nostru sfânt, ce era înscris în cartea neamului acestuia iubit de Dumnezeu. Mângâierea aceasta, și totodată un îndemnatore, era iubirea poporului Meu și credința ce împreună cu Mine însușește marea noastră a supasilor Mei iubiți în dreptatea cauzei noastre, credință mai tare ca orice vrăjmaș și care biruește toate obstacolele și deschide ușa unui viitor mai bun.

Prin luptele crâncene, prin viața ostășului român, armata a binemeritat dela patrie prin demnitatea lui în zilele de grea încercare, prin încrederea în viitorul țării, poporul Meu a câștigat stima lumii întregi iar pentru Mine și pentru Casa Mea a înscris din bucuria, și din suferințele împărtășite în comun, o legătură, care ni-a unit sufletul cu sufletul supasilor Mei, cum mai tare nu se poate închipui.

În aceste momente am lățeles inima poporului român, am cunoscut puterea lui de rezistență și toate însușirile lui, cari lui permis să-și păstreze naționalitatea în cursul veacurilor cu toate vremurile grele, ce soarta îl rezervase. În aceste momente am câștigat convingerea, că talpa țării, țărânul român și toți aceia, cari munesc și cari cu brațul și cu sângele lor spărau pământul strămoșesc cu vitejia strămoșască, merită o soluțiu deosebită și că împroprietăria țărânului este răsplătă bine meritată pentru jertfele ce a depus pe altarul țării.

Când am luat moștenirea întemeietorului României moderne am făgăduit înaintea reprezentanților rațiunii că voi fi bun român. Cred că m'am ținut de cuvânt. Grele au fost timpurile, mari au fost jertfele, dar strălucită este răsplătă, și astăzi pot spune că fruntea senină: față

de Dumnezeu și față de poporul meu am cunoștința curată.

Per aspera ad astra. După zilele negre de restricție, după luni de grele încercări, a răsarit soarele culege roadele încercării, când puteam culege roadele încercării noastre prin noi înșine și în înfrântă Neamului Românesc. Ceeace strămoșii au visat, ideea pentru care generațiile trecute au suferit și au lucrat, idealul pentru care toată suflarea românească a nădărdit, iar ostașii noștri și-au vărsat sângele, azi a devenit fapt împlinit. Azi Mama Româniea poate strânge pe toți copiii țării la sinul ei. Basarabia și Bucovina, cele două fiece răpite, s'au întors una după alta în casa părintească, iar Ardealul, frumosul legănat al poporului român de unde au descălecat întâi Voevozi ai Țărilor românești, au votat azi la Alba Iulia unirea cu Regatul Român. Salutând printre noi pe solii din țările românești care ni-au adus din partea fraților lor aceste bune vestiri, să-mi fie îngăduit să aduc primul Meu de adănc și neperitoare recunoștință poporului Meu și tuturor bărbajilor cu iubire de neam, cari cu patriotismul lor cald, cu sfatul lor chibzuit, cu voința lor neatrămătată, M'au ajutat pe Mine și pe Tară să putem înlăpăta visul nostru secular.

Să unim deci sufletele noastre, să unim toate puterile noastre, închinând toate energiile biselui obșteesc, ca să putem face față unui viitor strălucit, care se deschide înaintea privitorilor noștri, întemeiat pe baze sănătoase și democratice. Din această vreme generațiilor viitoare va fi răsplătă noastră neperitoare.

Și acum, în această zi mărețată, să unim glasurile noastre și să strângăm din adăncurile sufletului: Treiască scumpa noastră Românie întregită și de-a pururea nedespărțită:

Adresându-se apoi către reprezentanții aliaților noștri, prezenți la ospăț, li-a spus următoarele:

Să-Mi fie îngăduit ca în aceste zile de vesălie pentru țara Mea să Mă adresez reprezentanților țărilor aliate. Sânt interpretul fidel al poporului Meu arătând astăzi via Mea recunoștință pentru sprijinul statornic și eficient, pe care România l-a găsit alături de ei în zilele de bucurie ca și în cele de dezastră.

Dumneavoastră, domilor, și trăit aceste coasuri și și împărtășit sentimentele noastre, dându-ne necontenț mărțura unei sincere prietenii și o întăritoare prietenie, care a contribuit să strângă și mai tare legăturile, care unesc țara Mea cu puterile înțelegerii.

Niciodată România nu va putea să uite marile servicii, cari l-au fost aduse de misiunile militare, care au creat o fraternitate de arme, care o cu atât mai tare, cu cât a fost cimentată de sângele nobil al fiilor Franței, cari au luptat și au murit pentru cauza comună alături de

camarazii lor români. Neperitoare va rămânea amintirea îngrâjirilor date din belșug de medicii, infirmierile și infirmierii francezi, englezi și americani; amintirea lor va rămânea de-apururea înlăpătată în inima celor, pe cari l-au îngrăjit cu un devotament și un eroism admirabil și ne vom aduce aminte totdeauna, că un mare număr de răniți și bolnavi au fost salvați de câtra acești îngeri ai Miel.

Dar recunoștința noastră se îndreaptă înainte de toate spre vitezele armate aliate, care prin victoria lor, în care am avut totdeauna o credință neclintită au asigurat triumful dreptului și al justiției, triumf, care pentru țara mea se prefăce, în înluneta tuturor Românilor.

Cu aceste sentimente de recunoștință și de sinceră prietenie ridic păharul Meu în sănătatea Șefilor de Stat ai țărilor aliate*.

Cronică internă.

Serbări naționale în Brașov.

Tedeol.

Credincioși tradiției religioase și naționale, Românii din Brașov au serbat ieri printr-un Tedeu celebrat la biserica Sf. Nicolae, izbândă cauzei noastre naționale.

Solemnitatea serbării a fost deosebit ridicată prin participarea la serviciul divin în odată de mare sărbătoare, alor trei preoți Părințele protopop Dr. Saftu, preoți I. Prisca și Dr. N. Stânghe.

În mijlocul corabiei un ofiter și 6 soldați români dela reg. 6 vânători, îmbrăcați în uniformă de batalion de asalt, însoțeau steagul regimentului; ciurul și zdrețul de vijeja luptelor. De-a dreapta și de-a stânga au luat loc ofițerii regimentului și general Leca împreună cu o parte a statului său major. Îndărătul lor elevii școlilor noastre și un frumos număr din populația românească a Brașovului.

Poporul a trărit de emoțione la ecențiile cari pomeneau numele regelui Ferdinand, alături de noi național și numele Mitropolitului-primat Conon.

La sfârșitul serviciului, Părințele protopop Dr. Saftu a urcat treptele amvonului roștind o înălțătoare cuvântare. La pomelnicul marilor voievozi, ceilorți ai bisericii, duhul marilor strămoși plână parca deasupra capetelor multimei. Părințele Protopop a citit apoi două rîcnete din legământului sfânt, pe care biserica Sf. Nicolae și biserica Adormirea Năsoătoarei din cetate l-au sfânt în anul 1851. În aceste puncte se întreceră sub blăstăm și aforisire orice abateră dela ceeala dreaptă și națională, pe care avea s'o urmeze Brașovul. Cu fruntea ridicată putim spune, că n'am elicit aceste îndatoriri a spus Di Părințele Protopop.

S'a cântat apoi „Deșteaptă-te Române, iar la versurile „Murim mai bine a luptă.” Intreg poporul la îndemnul D-lui Protopop, a ridicat în sus trei degete în semn de sărbătorească înmănt.

După serviciul divin două plutăne de soldați români au defilat înaintea generalului Leca în piața din Scheiu.

Un moment înduioșător a fost apariția d-lui General în cercul elevilor școlilor noastre conduși de întregul corp profesoral. Profesorii au fost prezenți d-lui General, iar Di protopop Dr. Saftu l-a salutut cu o vorbire frumoasă, la care Di General a răspuns cu un cald salut la adresa tinerimii școlare.

Banchetul festiv.

Românii brașoveni au aranjat ieri la orele 7 juu. un banchet festiv în onoarea armatei românești și a generalului Leca.

A fost o sărbătoare nespuse de plăcută pentru publicul participant împrejurarea, și tocmai ieri au trecut prin orașul nostru Episcopii Dr. Miron Cristea și Dr. A. Vajda-Voevod, însoțitorii de către consiliul dirigent să prezinte M. Salo regentul Ferdinand astfel de proclamare al unirii.

Înstruit oaspete — afară de Dl. Vajda care era suferind au luat parte la banchet ridicând prin prezența lor caracterul înălțător al sărbătorii.

Sub durată mesei s'au rostit mai multe toasturi. Dl. Părinte Protopop Dr. Saftu a salutat în numele Românilor brașoveni pe Dl. general Leca și comisiunea însărcinată cu istorica misiune.

A răspuns mai întâi P. S. S. Dr. Miron Cristea începându-și toastul printr-o splendidă metaforă. Pe vârful Tâmpel — a spus P. S. Sa — asupritorii de ieri au ridicat o statuie, care voia să fie o sfidare a tendințelor noastre de unire. Bătăliile Carpaților însă, în a eror arderă curgea duh românesc așa răzvrătit și au aruncat de pe corpul lor acest simbol.

A ridicat apoi cuvântul Dl. Vasile Goldiș. Nici-un oraș românesc n'a avut să îndure atâtea suferințe, ca Brașovul — a spus Dna. Nici-un fiut românesc n'a dat atâtea internați și condamnați ca Brașovul. Zilele de față ne răspătosec însă izocit toate suferințele. Noi trebuie să uităm trecutul și privilegiile noastre trebues îndreptate spre viitor, pe care a-bven să-l călădăm în armonie cu concetățenii de altă naționalitate. Trebuie să dovedim lumii, că dominația noastră servește civilizația și cultura și e în consecință ne deplin justificată.

Nu-l lertat să uităm, că alături de noi mai trăsește un popor, care cu toate defectele sale a avut o misiune culturală și și-a îndeplinit această misiune. Sunt Sași.

Dl. general Leca a accentuat, că ranele noastre, a celor de dincoace, s-au durut și pe ei, cei de dincolo. Dacă un membru al corpului suferă, o resimte întreg organismul.

P. S. S. lulu Hossu a închinat păharul pentru lertarea miilor de eroi, cari prin moartea lor, ca răscumpărat ferticirea noastră.

Dl. Vasile Goldiș a închinat păharul în sănătatea, Dnui G. Dima — care sub durată mesei a cântat cu frumosul său cor mai multe cântări naționale. „Dacă prietenul și colegul meu Dima a cucerit dragostea și respectul întregii suflări românești prin minunata Dsale artă, prin bărbăție și demnitatea, cu care a îndurat întemnezarea, a câștigat profunđa stimă a poturului românesc.”

La sfârșit Dl. lui Saftu a răspuns în fine Dl. Colonel Dobre, accentuând, că nu e nevoie a cerceta filele istoriei pentru a te convinge de originea noastră latină e destul a privi fețele românești, inteligență și așezarea românească pentru a vedea că acelea sânge curge în inimile noastre ca și în acele ale marilor strămoși.

După masă s'a dansat o horă în frunte cu P. S. L. Episcopii.

Apoi comisiua — având să-și continue călătoria spre București ziua următoare la orele 7. — s'a retras, iar publicul și-a petrecut până dimineața într'un aer de dulce înfrățire.

I. C.

Cronica externă.

Germania se va destaca în 4 republici.

La marea adunare populară din Köln au propus că în locul celor 26 state federativ Germania să se organizeze în republici mare republica Rhein-Westfalia, rep. Dunărenă care va cuprinde și Austria germană, rep. nordică și centrală germană.

Wilson spre Europa.

Vaporul care-l aduce pe Wilson în Europa, a trecut pe lângă insulele Açores (din nordvestul Africii). Probabil Sâmbătă va sosi în Brest (Francia) și în 20 l. c. în Roma. Conferința de pace se va începe în 21 l. c.

Antanta nu recunoaște guvernul socialist german.

Pichon a declarat, că guvernul german actual nu-l recunoaște nici aliații nici statele neutrale.

Ce spune Czernin?

Contele Czernin a fiut o prelegere în Viena, în care spune, că în toamna anului 1917 a declarat lui Hindenburg și Ludendorff, că Austro-Ungaria e aproape de prăbușire. I s'a răspuns, că dacă Austro-Ungaria ar ceteza să lege pace separată, atunci Germania va păși împotriva ei cu arme. Vorba aceea: Te-ai băgat în lărăje, te vor mânca porcii (N. R.)

Carol Habsburgul n'are ce căuta în Elveția.

Guvernul republican elvețian a adus la cunoștința guvernului austro-german, că lui Carol Habsburgul nu l'as permis să locuiească în Elveția.

Cehii le trebue Danzig.

Se anunță, că Cehii vreau să pună mâna pe orașul Danzig.

Cronica școlară.

— În atenția învățătorilor. —

Învățătorii din cerc. I conf. în ședința de la 27 Nov. pînă în Brașov au hotărât următoarele:

1. Învățământul să se înceapă imediat la toate școlile unde nu bătne boala, s'au unde nu sunt alte piedeci de nefăclătură.

2. La școlile unde lipsesc învățătorii. Ștatal Naț. din Tara-Bârsei să ordoneze — prin ștaturile comunale — ca preoții să provadă învățământul.

3. În școlă — cu eliminarea limbii maghiare — materia se la după planul actual, dându-și fiecare șliința a fătării cunoștințele la obiectele, cari au suferit din cauza surmenajului produs de limba maghiară.

4. Etrou (conferinței) să intervii la redacția „Glasul Ardealului” a ne rezerva în fiecare Nr. loc pentru o rubrică școlară. — Ziarul acesta e dator al abona fectare învățător fiind organ oficial și pentru noi.

5. Învățătorii români de pe teritoriul

foștului cerc I conf., fără deosebire de confesiune formează: Asociaținea învățătorilor din Tara-Bârsei și Treiscaune, și în calitatea aceasta recunoaște ca singurul for superior în toate chestiunile numai pe Consiliul Dirigent.

6. Pentru a discuta reforma școlii primare în conformitate cu trebuințele reale ale țării, Consiliul Dirigent să ne dea posibilitatea a ne întruni toți învățătorii români (sau delegații lor) din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș, într'un congres la Cluj.

7. În Marele Consiliu să fie 30—50 învățători; fiindcă noi am fost și suntem cei dinții la lucru, pretindem deci să fim și la conducere.

8. La resortul școlilor din Consiliul dirigent să fie numai bărbăți de școală iar secția școlii primare să fie încredințată exclusiv învățătorilor.

9. Consiliul dirigent, pe lângă școlile civile existente, să înființeze în centrele mai mari alte noiuri pentru pregătirea personalului didactic să deschidă o școală specială.

10. Să asigure Consiliul dirigent tuturor învățătorilor cel puțin olea ce o primeau învățătorii de stat, precum și adăsele de scumpie, haine și familie.

11. Toți învățătorii refugiați, întemnițați să fie invitați în oficiu și beneficiu.

12. Învățătorilor pensionați, cărora li s'a detras pensile, să li-se pună imediat în curgere.

13. Toți învățătorii să fie membri naturali al Ștatului naț. din Tara Bârsei.

14. Ștatal naț. din Tara Bârsei să aspoarte cheltuielile de organizare ce le va avea Asociația învățătorilor.

Ștefan Popovici Const. Iencica
președinte. secretar.

Predică

rostită de parohul Dr. N. Stinghe
în biserica s. Nicolae în ziua
de 25 Nov. v. a. o.

„Pierrea vă bucură
cunetațu vă rugă
tutru toate mulțimile
cărui sunteți oale voua
lui Dumnezeu I. Cristos
pentru voi !

I. Tim. V. 16.

Fraților!

Cât-de mărită și mult prezăluită este această zi, când din acest loc sfânt de învățătură vă pot vesti, că noi Românii din Transilvania, Bănat și Ungaria în urma hotărării marelui adunării naționale dela Alba-Iulia și în urma falniciei intrării de ieri a bravelor armate române în orașul nostru Brașov vă pot anunța zic, că noi toți ne aflăm într'o eră nouă, o eră de ferticire și de mântuire și avem o patrie, dulce și mult dorită noastră Românie!

Lanțurile de lăbăgie seculară astăzi sunt zdrobite, îngropăm trecutul rușinos și ne frezim la o viață nouă, liberă și de îndreptărire. Astăzi când aproape tot pământul se bucură și se veseleşte, noi Românii simțim o deosebită mângăiere su-

fetească văzând visul nostru de aur realizat!

Avut-am momente, de durere ceasuri de înfruntare, zile de griji și de suferințe! Dela copilul în țeșe și până la moșneagul de 80 ani toți fără deosebire, bătrâni și femei a trebuit să suferim mărășăria celor mai barbăre, toți a trebuit să luăm drumul spre Golgota, drumul suferințelor! Scrupajii am fost și bățocuriți, legați în fiară și bățoți, internaji și aruncați în temnițe, iar dacă se găsea vre-un glas de protestare, glonjiu și spânzurătorile erau răspunse. Așa am fost tractaji noi cei rămași acasă, când iubii noștri Români își vărsau sângele luptând vitejește pe diererile frontari.

Dar vremurile se schimbă și ceasurile unu după altul aduc rând pe rând lumină și întunecare, senin și furtună, tristețe și mângâiere.

Atotputernicul D-zeu, *vecinica dragoste* însă nu poate fi izvorul năcazurilor și al piângerilor. El vrea binele și fericirea noastră, și bucuria, care ne-o pregătește azi în aceste zile mari prea bunu nostru Părinte, avem s'o primim de cel mai înalt și mai frumos dar ceresc față cu neamul nostru atât de mult și de greu încercat.

O! cât este de mare și de întinsă împărăția bucuriei sufletesti, ale cărei porți ni-le deschide astăzi bunul D-zeu, chemându-ne la viața nouă!

Această bucurie lăuntrică de azi a sufletului nostru, această stară morală, în care ne găsim se datorește sau mai bine zis este produsul unei mari și frumoase virtuți a neamului nostru Românesc, a *jerfirii de sine pentru bunul obiect*.

Da! neamul nostru s'a jertfit prea mult și D-zeu l-a răsplătit!

Jertfirea de sine, frașilor este aplicarea necurată de a lucra din toate puterile pentru folosul, binele și cinstea neamului din care facem parte. Această doadă a deasupra poporul rămân a povedit-o întotdeauna chiar și în momentele cele mai critice ale vieții sale. Prin ea și cu ea s'a susținut și'a trecut priu valurile furtunoase a vremurilor, rezistând tuturor mijloacelor dracoanice de desnaționalizare, și'a susținut individualitatea sa, *limba legea și datinile strănoșestii*.

Această comoră națională și-a păstrat-o poporul nostru cu deosebire și în urma firii sale *conservative*. Citez să afirm că poporul roman s'a dovedit de cel mai conservativ între toate popoarele câte locuiesc și sunt cunoscute azi în lumea cultă. Colonistul român adus în Dacia pe lângă toate vitirgățiile vremurilor și pe lângă toate sfărățiile vrășmașilor de toată talia a rămas credincios adevărului espus de un istoric prin cuviele: *Populus romanus non tantum pro vita, quantum pro linguae integritate pugnavit!*

Altecum, cum ne-am putea explica trairul nostru cu Români în Ungaria, precum și dincolo de Carpați unde sau făcut încercări de tot felul, ca să ne desnaționalizeze; dar noi limba numai morții ne-o vom da! Această trăsătură de caracter românesc este recunoscută chiar și de străini și mult învidiată de dușmanii noștri seculari!

Unitatea neamului și a limbii române, cari azi se realizează este momentul cel mai frumos al timpurilor, este un paladiu cultural, care vorbește în cel mai elocvent mod despre existența noastră ca popor pe aceste plaiuri, precum și despre vitalitatea Românilor pentru toate vecurile viitoare.

Menire istorică are acest popor, și ori căi de mulți au fost și vor fi vrășmașii lui, genial român biruitor a trebuit să iasă din negurile întunecoase ale trecutului și cu un soare va străluci înaintea lumii căci din viața nobilă se trage și cuvinte sfinte a grăit bardul nostru dela Mirocși: *„Latina gintă e regină într'ale lumii ginte mari”* etc.

Dumnezeul poporului nostru a știut să ne treacă prin valurile cutropitoare și să ne aducă la pnta dorurilor noastre, Arborele vieții, răsărit din sămăburile sântine al poporului nostru să-l binecuvintete, să-l desvoalte, să fie un arbore gigantic cu corană frumoasă și măreț îndopodabil să adumbreze sub aripile sale pe toți fi neamului nostru românesc!

Pururea vă bucurați, neîncetat vă rugați într toate mulțumiri, căci această este voia lui D-zeu!

Avem puterice noi, fături de a ne bucura și mulțumi lui Dzeu, frașilor, căci azi din sângele martirilor și eroilor noștri vedem realizat visul strămoșilor noștri: *„scumpa noastră Românie Mare!”*

Sivă și cipeste vouă eroi nelăspălmântaji, cari cu atât curaj și negrăț devotament ați luptat pentru binele neamului!

Binecuvântare vouă martirilor ai adevărului și libertății!

Laudă și pomenire vecinică vouă viteji nebiruți, cari cu trupurile voastre ați presărat câmpurile dela Șelimer și până la Mărășești! Voi străluciți înaintea lui D-zeu ca cele mai lăcutoare stele, iar numele vostru vă fi săpat în table aducătoare aminte a oamenilor buni. Pilda marimozimii voastre jertfiri va străluci cu raze ca de foc în rdăncul neștruns al vecurilor viitoare și va servi ca un puterice îndemn de luptă viitorilor noștri urmași!

Unii dar acum frașilor, glasul nostru ca al meu ca slujitor al sfântului Altar și ziciei! Inspirete sfinte! Binecuvintezățiă intrarea glorioasă armată române pe aceste plaiuri și păzește pe iubitorul de Chrisos Regle nostru Ferdinand I al României Mari pe care la-ai așos a stăpâni țara aceasta, dăruște-i Lui și Angustiei Sale familii adâncă și statornică pace. Înăruște castee lui și luminează mintea ocărmiturilor neamului nostru românesc, ca să te premărească în veci Amin.

Brașov în 25 Oct. 1918.

Dr. Nicolae Stinghe

Informațiuni.

Convocare. Domnii juriști-advocați, judecatori, greșieri, caud de avocat, practicanți de tribunal etc. români sunt rugați a se prezenta *Sâmbătă în 11 De-*

ceamă după amicii la orele 3 în biroul comandei militare române din Brașov (*Internatal Român*). Obiectul: chestia justițiară.

Secția justițiară a comandei militare române.

Aviz. Medicii, cari am luat parte la adunarea din Alba-Iulia, — cum 20 în număr — am hotărât înființarea *Camerii medicale române* pentru 1. promovarea intereselor noastre și 2. colucierarea la organizarea igienei publice în Ardealul Bănat și părțile ungurene unite cu România. Iuliu Hăjiegan dela universitatea din Cluj, Petru Musca din Vărziv com. Csik și subscrierul am fost însăreinați cu pregătirea unui proiect de statute și descrierea tuturor colegilor români din naturile amintite. Congresul va fi convocat la timp și loc: potrivit prin apel la ziare. Rog deci să-mi scrie fiecare coleg numele, etatea, șrul și locul diplomei, eventuala pregătire specială, eventualul oficio, ce-l împlinește și adresa. — *Dr. Vasile Cucu, Petru Ossentanna*, com. Arad. — Ziarel românesci sunt rugate a reproduce acest apel.

Neceologie. Subscrierul cu înima plină de durere vestia tuturor rudeniilor, amicilor și emocioșilor, cuncă iubta noastră ficită, soție, mamă, soră și cumnată. *Frocteaș Maria G. Burlea*, născ. *Russa*, după scurte și grele suferințe a încetat din viață la 17 Noemvrie v. 1918 în anul al 33-lea al etății și al 16-lea al fericitei sale căsătorii, fiind împărățită cu sfintele Taine.

Rămășișele păsuțenței ale iubitei răposate se vor depuna spre vecinică odihnă în cimiterul gr. ort. din Arcad, Lună în 19 Noemvrie 1918, la ora 2 după amiază.

Brașov, în 19 Noemvrie 1919.

În jurul raclei tale

Cu toți azi ne strângem,

— Tu taci, nu zici nimica...

— Noi plângem, plângem, plângem...

... Până la vededere!...

Jainica familie.

În loc de orice alt anunt.

Mulțumită Di *Eugen Tutschek* a dăruit pe lângă suma de mai înainte de 4.120 lucă K. 500 la fondul Gardel Naționale Române din Brașov.

Î se exprima mulțumită, călduroasă, Comandamentului Gardel Naționale Române.

Recușicare. Di *Dumitru N. Căpă* find a dăruit pentru Gardă N. R. un 200 cor. ci 630 cor.

Mulțumită. Di *Pavel Tofloveci*, fabricant de halva, rahat și zaharicale a donat pentru fondul Gardel naționale române din Brașov suma de K 100.— Di *Mirko M. Bandur* K 20.— și Di *Toșă Dumitroici* K 20.—

Î se exprima mulțumită călduroasă Comandamentului Gardel Naționale Române, Brașov.